

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Rodziny,
Polityki Senioralnej i Społecznej (52.)

16 marca 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 343, druki sejmowe nr 578, 907, 943 i 943-A).
2. Sprawy różne.

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Jan Filip Libicki)

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dzień dobry!

Otwieram pięćdziesiąte drugie posiedzenie senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

Witam panie i panów senatorów, witam przedstawicieli wszystkich urzędów, którzy zostali zaproszeni na dzisiejsze posiedzenie i biorą w nim udział zarówno w takiej formie, że są tutaj osobiście, jak i w sposób zdalny. Pozwolicie państwo, że nie będę wymieniał wszystkich, żeby to, że tak powiem, szybciej poszło.

Ponieważ posiedzenie ma charakter hybrydowy, zdalno-osobisty, jestem zobowiązany do przeczytania tych wszystkich formułek, które zwykle należy przeczytać, kiedy taka właśnie jest forma posiedzenia.

Szanowni Państwo, informuję, że posiedzenie komisji jest transmitowane w internecie.

Proszę o informację, czy na sali znajdują się osoby wykonujące zawodową działalność lobbingsową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa. Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń. W takim razie zakładam, że nie ma takich osób.

Państwa senatorów, którzy są obecni na sali, proszę o nieuruchamianie aplikacji do połączenia zdalnego, gdyż doprowadzi to do sprzężeń akustycznych.

Szanowni Państwo, chciałbym sprawdzić, czy wszyscy senatorowie, którzy chcieli wziąć udział w dzisiejszym posiedzeniu komisji, zostali już włączeni do posiedzenia. Czy tak?

(Głos z sali: Tak.)

Dziękuję bardzo za informację.

Wszystkich państwa senatorów obradujących zdalnie proszę o upewnienie się, czy państwa iPady są podłączone do zasilania, a kamery w nich włączone. Proszę także o zapewnienie takiego położenia iPada i obiektywu kamery, aby byli państwo widoczni podczas połączenia.

Zapisywanie się do głosu przez senatora obradującego zdalnie może nastąpić przez czat w aplikacji lub werbalnie. Sposób zgłaszania opisany jest w instrukcji, którą otrzymaliście państwo e-mailowo. Zabranie głosu będzie możliwe dopiero po jego udzieleniu przez przewodniczącego komisji. Przed zabraniem głosu proszę państwa o samodzielne włączenie mikrofonu. Po skończonej wypowiedzi proszę wyłączyć mikrofon.

Poprawki możecie państwo przesyłać na adres e-mailowy podany w przekazanej państwu informacji o posiedzeniu komisji z potwierdzonego konta e-mailowego. Złożenie poprawek należy zaanonsować na czacie lub werbalnie. W temacie e-maila proszę wpisać skrót nazwy komisji, na posiedzenie której kierują państwo poprawkę, oraz tytuł ustawy.

Przypominam ponadto, że do dyspozycji senatorów obradujących zdalnie pozostaje specjalny numer telefonu, pod którym możecie państwo dokonywać zgłoszeń problemów technicznych.

Szanowni Państwo, teraz chciałbym sprawdzić kworum. Czy mamy kworum?

(Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Mamy.)

Mamy. Dziękuję bardzo.

Czy wszyscy senatorowie, członkowskie komisji biorący zdalnie udział w posiedzeniu są połączeni? Są. To już zostało powiedziane. Dobrze.

W takim razie przechodzimy do tematów dzisiejszego posiedzenia komisji. Pierwotnie

w przesłanym państwu porządku widniał 1 punkt, było to rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw; druk senacki nr 343, druki sejmowe nr 578, 907, 943 i 943-A. Chciałbym uzupełnić porządek dzisiejszego posiedzenia o punkt: sprawy różne. Rozumiem, że państwo senatorowie w tych sprawach różnych, na co sam tytuł tego punktu wskazuje, będziecie mogli poruszać sprawy różne. Ja chciałbym poruszyć kwestię z inicjatywy naszej komisji już wiele lat odbywającego się senackiego konkursu „List do Taty”. Co 2 lata jest edycja tego konkursu i właśnie teraz jest rok, w którym przypada kolejna edycja. Zatem taki byłby drugi punkt naszego dzisiejszego posiedzenia.

Czy do tak przedstawionego porządku posiedzenia panie i panowie senatorowie zgłaszają jakieś uwagi? Nie widzę, nie słyszę uwag.

W takim razie uznaję nasz porządek obrad za przyjęty.

Ponieważ nie ma przedstawiciela Sejmu, który by przedstawił ustawę, nad którą mamy dzisiaj obradować, proszę przedstawicieli ministerstwa o przedstawienie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw.

Proszę o przedstawienie się i zaprezentowanie nam tej ustawy.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANNA ULEWSKA-MARCINIAK

Dzień dobry.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo Senatorowie! Szanowni Państwo!

(Głos z sali: Prosimy głośniej.)

Anna Ulewska, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej... Nie, maseczki nie zdejmę. Dyrektor Departamentu Ubezpieczeń Społecznych w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej.

Przyjęta przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw zawiera szereg rozwiązań korzystnych dla działaczy

opozycji antykomunistycznej, osób represjonowanych z powodów politycznych oraz grup społecznych podlegających różnym formom represji w okresie wojny i w okresie powojennym, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom tych grup.

W szczególności ta ustawa rozszerza krąg osób, które będą mogły skorzystać z prawa do pomocy pieniężnej jednorazowej lub okresowej, dzięki podniesieniu progów dochodowych uprawniających do tej pomocy oraz umożliwia przyznanie pomocy pieniężnej jednorazowej nawet dwukrotnie w ciągu roku. Dotychczas była możliwość uzyskania tej pomocy tylko raz w roku. Ponadto przyznaje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 5 dni roboczych w roku kalendarzowym dla działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych pozostających w zatrudnieniu.

Ustawa wprowadza rozwiązania prowadzące do wzrostu wysokości świadczeń emerytalno-rentowych działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych poprzez uznanie za okres składkowy przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń emerytalno-rentowych okresu pozbawienia możliwości wykonywania zawodu przed dniem 31 lipca 1990 r. na skutek represji politycznych, a także poprzez przyznanie działaczom opozycji antykomunistycznej oraz osobom represjonowanym z powodów politycznych prawa do ustalenia kapitału początkowego przy zastosowaniu kwoty przeciętnego wynagrodzenia proporcjonalnie do okresu, w którym ubezpieczony doświadczał represji.

Ustawa ta przyznaje również działaczom opozycji antykomunistycznej, oraz osobom represjonowanym z powodów politycznych prawo do ponoszenia opłat za pobyt w domach pomocy społecznej na takich samych zasadach, na jakich przysługuje ono kombatantom. Przyznaje także prawo do świadczenia pieniężnego wszystkim osobom zesłanym lub deportowanym przez władze ZSRR poprzez zniesienie cezur czasowej. Do tej pory prawa do tych świadczeń przysługiwały osobom zesłanym lub deportowanym przez władze ZSRR w latach 1936–1956. To jest kwota 200 zł miesięcznie za każdy miesiąc zesłania, do kwoty 2 tysięcy 400 zł.

Resort rodziny i polityki społecznej popiera tę ustawę. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję przedstawicielce ministerstwa.

Chciałbym teraz zapytać panią mecenas, przedstawicielkę naszego Biura Legislacyjnego, czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi do tej ustawy.

Proszę bardzo, Pani Mecenas.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Biuro Legislacyjne chciałoby poruszyć 2 kwestie szczegółowe, dotyczące ustawy. Pierwsza rzecz to jest art. 1 pkt 2 nowelizacji, dotyczący art. 10a ust. 1 ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Zgodnie z tym przepisem prawo do świadczenia wyrównawczego przysługuje osobie uprawnionej, pobierającej emeryturę lub rentę inwalidzką albo rentę z tytułu niezdolności do pracy, albo rentę rodzinną w kwocie nie niższej niż 2 tysiące 400 zł miesięcznie. Należy jednak zwrócić uwagę, że przepis art. 10a ust. 1 został znowelizowany na mocy art. 4 ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw i w następstwie tej nowelizacji od 1 marca 2021 r. kwota wynikająca z art. 10a ust. 1 została zwiększona do 2 tysięcy 450 zł. Wobec tego w celu uwzględnienia tych zmian, które miały miejsce dosyć niedawno, bo 1 marca, należałoby dokonać korekty art. 10a ust. 1. W przeciwnym razie po wejściu w życie ustawy analizowanej przez Wysoką Komisję nastąpi powrót do kwoty sprzed 1 marca, czyli do 2 tysięcy 400 zł, co oczywiście byłoby niezgodne z intencją ustawodawcy. To jest jedna rzecz. Jest tu propozycja poprawki.

A druga rzecz dotyczy art. 13 nowelizacji. Zgodnie z tym przepisem ubezpieczonym, którym ustalono kapitał początkowy, wysokość emerytury lub wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy przed dniem wejścia w życie niniejszej

ustawy – i to są te kluczowe słowa – ponownego ustalenia kapitału początkowego, wysokości emerytury lub wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy z uwzględnieniem zmienianych przepisów, a także z uwzględnieniem art. 11 i 12, należy dokonać na ich wniosek, o ile jest to dla nich korzystniejsze. W związku z tym, że ustawa wejdzie w życie zasadniczo po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, czyli data jest na ten moment nieznana, a przepisy od art. 11 do art. 15, które określają zasady ponownego ustalania wysokości emerytury lub renty osób o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych, wejdą w życie z dniem 1 czerwca 2021 r., powstaje wątpliwość, czy przepis art. 13 będzie mógł znaleźć zastosowanie w przypadku tych ubezpieczonych, którym kapitał początkowy, wysokość emerytury lub wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy zostaną ustalone w tym krótkim okresie pomiędzy zasadniczym terminem wejścia ustawy w życie a dniem 1 czerwca. Innymi słowy, jest wątpliwość, czy te osoby nie zostaną w sposób niezamierzony przez ustawodawcę pominięte, czy będą mogły skorzystać z dobrodziejstwa tych nowych przepisów. Wydaje się – i taka jest moja opinia – że przepis art. 13 powinien się odnosić nie tyle do daty wejścia w życie niniejszej ustawy, ile powinien wskazać wprost datę wejścia w życie przepisów od art. 11 do art. 15, czyli 1 czerwca 2021 r. Są tutaj 2 propozycje poprawek, przy czym wydaje się, że ta pierwsza jest bardziej precyzyjna, czytelna i zgodna z zasadami techniki prawodawczej. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Pani Mecenas, rozumiem, że mamy tak naprawdę 2 problemy, do problemu pierwszego mamy 1 propozycję poprawki, a do problemu drugiego mamy 2 propozycje poprawek.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel*: Tak, 2 propozycje, przy czym one są alternatywne, trzeba zdecydować się na 1 z nich. Ja bym proponowała tę pierwszą.)

Rozumiem.

Ja w takim razie pozwolę sobie w tej chwili oddać głos ministerstwu.

Czy ministerstwo ma opinię co do tych 2 propozycji poprawek? Mnie się wydaje, że one mają charakter czysto legislacyjny.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANNA ULEWSKA-MARCINIAK

Tak, ja popieram te poprawki. Są one słuszne. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze.

W takim razie ja przejmuję propozycje Biura Legislacyjnego, czyli propozycję poprawki nr 1, a z propozycji poprawek nr 2, tych do wyboru, propozycję pierwszą. W stosownym momencie to przegłosujemy.

Ja bym teraz proponował drobne odejście od zwyczaju. Zwykle w tym momencie wypowiadają się państwo senatorowie, ale ja myślę, że byłoby bardziej zręcznie, ponieważ biorą udział w naszym posiedzeniu przedstawiciele środowisk zainteresowanych uchwaleniem tej ustawy, aby państwo zainteresowani zabrali głos. Chciałbym im oddać głos z prośbą o przedstawienie się z imienia i nazwiska oraz podanie organizacji, którą państwo reprezentują. Następnie, po wypowiedziach państwa zainteresowanych, chciałbym prosić o zabranie głosu przedstawicieli różnych instytucji, którzy również zdalnie biorą udział w naszym posiedzeniu, m.in. przedstawicieli Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. I dopiero po tych wypowiedziach pozwolę sobie otworzyć dyskusję i prosić o głos państwa senatorów.

Rozumiem, że nie ma sprzeciwu co do takiego sposobu postępowania.

W takim razie bardzo proszę przedstawicieli środowiska kombatanckiego o bardzo krótkie, zwarte i treściwe zabranie głosu.

Proszę bardzo.

Czy jest ktoś zainteresowany zabranieniem głosu, ale mamy problemy techniczne?

Jest dr Grzegorz Kostrzewa-Zorbas.

Tak? Proszę bardzo, Panie Doktorze.

(Pan Grzegorz Kostrzewa-Zorbas: Problemy techniczne przezwyciężone.)

Bardzo się cieszymy.

Proszę bardzo.

PAN
GRZEGORZ KOSTRZEWA-ZORBAS

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Nazywam się Grzegorz Kostrzewa-Zorbas. Jestem członkiem Stowarzyszenia Wolnego Słowa. Jestem także uczestnikiem grupy społeczników, którzy latem 2020 r. zgłosili początkowo projekt poprawki rozszerzającej inny projekt ustawy, ten z inicjatywy Senatu, z czasem ten projekt poprawki stał się projektem samodzielnej ustawy, po czym uchwalony przez Senat został jeszcze raz rozszerzony w Sejmie.

Są tu obecni również inni członkowie tej grupy społeczników, pan Jarosław Maciej Goliszewski i pan Leszek Stall, którzy napisali tekst listu 141 byłych działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych i zbierali podpisy, których zebrało się 141, podpisy osób reprezentujących wszystkie możliwe środowiska, odcienie i nurty środowiska byłych opozycjonistów i represjonowanych, w wyjątkowej zgodzie, rzadko osiąganey i szczególnie cennej.

Dziś zbliżamy się do końca długiego procesu legislacyjnego. Najpierw chciałbym bardzo podziękować, a potem wyrazić krótką opinię o obecnym stanie projektu. Precyzując moją rolę, dodam, że byłem autorem tekstu projektu tej poprawki, potem brałem udział w kolejnych jej redakcjach. Chciałbym podziękować panu przewodniczącemu komisji, panu senatorowi Libickiemu, pani wiceprzewodniczącej komisji, pani senator Kochan, która m.in. prowadziła posiedzenia tejże komisji latem zeszłego roku, gdy projekt był omawiany, a następnie reprezentowała Senat w Sejmie. Chciałbym podziękować Senatowi Rzeczypospolitej, a wśród senatorów bardzo zaangażowanemu w zeszłym roku w promowanie projektu panu wicemarszałkowi Bogdanowi Borsewiczowi.

Obecny stan tekstu projektu w zakresie, jaki wynikał z inicjatywy społecznej z sierpnia zeszłego roku, która pojawiła się zaraz po liście z czerwca zeszłego roku, nie budzi żadnych uwag z naszej strony.

Pojawiły się pewne różnice między projektem senackim a projektem, wersją sejmową, obecnie przez Sejm przyslaną Senatowi, z nich można wskazać, wyróżnić. Po pierwsze, zamiast rzeczywistego wpłacenia składek emerytalno-rentowych wstecznie byłym działaczom opozycji antykomunistycznej i osobom represjonowanym spełniającym 1 z 5 warunków wymienionych szczegółowo w ustawie następuje uznanie składek za wpłacone. Dla osób najbardziej zainteresowanych, czyli tych, które otrzymają wyższe emerytury lub renty albo wyższy kapitał początkowy i potem w rezultacie będą miały wyższe emerytury, nie ma to najmniejszego znaczenia, zaś dla finansów publicznych, dla budżetu państwa oznacza inne rozłożenie kosztów w czasie, tym samym kosztów bardzo umiarkowanych, zamiast większej jednorazowej wpłaty będą dużo niższe roczne koszty, zanikające z czasem do zera. Druga różnica, jeszcze mniejsza, dotyczy potrzeby składania wniosku o ponowne obliczenie emerytury, renty lub kapitału początkowego, ale to jest zgodne z ogólnymi zasadami i kto miał już w przeszłości zaliczony do stażu pracy na potrzeby emerytalno-rentowe okres represji lub pracy w podziemiu, ten już wniosek składał. Złożenie jeszcze jednego nie będzie niczym istotnie nowym ani trudnym.

Najważniejsze jest to, że w obecnym tekście w tym zakresie – tu jeszcze sprecyzuję, że chodzi o art. 7 i od art. 11 do art. 15 włącznie – następuje częściowa rekompensata strat ekonomicznych, życiowych tych osób i następuje przywrócenie sprawiedliwości i godności, czyli to, co było głównym celem projektu społecznego, popartego, za co raz jeszcze dziękuję, przez Wysoką Komisję i Wysoki Senat. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję.

Przyjmujemy te wszystkie podziękowania. Aczkolwiek ja chcę zwrócić uwagę, że mojego udziału specjalnego w tym nie było, ponieważ kiedy była procedowana ta ustawa w Senacie i posiedzenia prowadziła pani przewodnicząca Magdalena Kochan, ja chorowałem na COVID przez 3 tygodnie i w żaden sposób nie brałem w tym udziału. Tak więc tylko jako przewodniczący

mogę przyjąć te podziękowania, ale nie traktuję ich jako skierowanych do mnie osobiście.

Usłyszeliśmy głos pana dr. Grzegorza Kostrzewy-Zorbasa. Myślę, że to wyczerpuje kwestię głosu środowisk kombatanckich. Dziękujemy za ten głos.

Czy przedstawiciele instytucji, którzy biorą udział w dzisiejszym posiedzeniu, w tym Urzędu do Spraw Kombatantów i osób Represjonowanych, chcieliby wyrazić swoją opinię? Jeśli tak, to właśnie jest na to czas.

Proszę bardzo.

**SZEF URZĘDU
DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH JAN
JÓZEF KASPRZYK**

Z przyjemnością, jeśli można.

Jan Kasprzyk, szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowne Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Uczestnicy posiedzenia komisji!

Ten projekt nowelizacji ustawy to jest kolejny krok w stronę tego, aby działaczom opozycji antykomunistycznej, czyli tym, którzy są podopiecznymi Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych od 2015 r., poprawić sytuację bytową. Podkreślam, że jest to kolejny krok, dlatego że w ostatnich latach doszło, szczęśliwie, do kilku nowelizacji i zmian w przepisach, dzięki którym to środowisko, środowisko stosunkowo nieliczne – powiem o tym za chwilę, przywołując liczby, zaraz powiem, ile osób ma potwierdzony status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych – mogło po latach odzyskać w jakimś sensie godność i czuło się zaopiekowane przez państwo polskie.

Pierwszym krokiem w 2017 r. było, jak państwo pamiętają, zrównanie większości uprawnień działaczy opozycji antykomunistycznej z uprawnieniami kombatantów okresu wojennego. Wtedy odstąpiliśmy od pierwotnie zapisanych w ustawie w odniesieniu do świadczenia pieniężnego wypłacanego dożywotnio co miesiąc kryteriów dochodowych i każdy działacz opozycji antykomunistycznej lub osoba represjonowana z powodów politycznych comiesięcznie dożywotnio otrzymuje stały dodatek,

obecnie w wysokości 460 zł, taki sam, analogiczny do dodatku, jaki otrzymują kombatanci okresu wojennego, czyli walczący z bronią w ręku do roku 1956. Wtedy również wprowadzone zostały przepisy, które zrównywały w uprawnieniach działaczy opozycji i kombatantów okresu wojennego, chociażby w dostępie do usług medycznych i pierwszeństwie z nich korzystania. To był pierwszy krok.

Kolejnym krokiem była przyjęta przez Sejm i Senat w ubiegłym roku w czterdziestą rocznicę Sierpnia ustawa, która wprowadziła świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej, krótko mówiąc, chodzi o to, aby nie mogli mieć niższej emerytury niż te zapisane 2 tysiące 400 zł.

I to jest wreszcie krok trzeci, bardzo ważny. Chciałbym bardzo serdecznie podziękować obecnym przedstawicielom środowiska działaczy opozycji antykomunistycznej, bo ci, którzy to przygotowali w czasie prac senackich, potem prowadzone były ustalenia w urzędzie i w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej, dali bardzo istotny impuls do tego, aby wyrównać jeszcze zabezpieczenie emerytalne, zająć się kwestiami zabezpieczenia emerytalnego działaczy opozycji antykomunistycznej. Podziękowania też składam przede wszystkim na ręce pana dr. Grzegorza Kostrzewy-Zorbasa, ale również Jarosława Macieja Goliszewskiego, Leszka Stalla i Tomasza Siemiątkowskiego, za przygotowanie tego wstępnego projektu, który przeszedł pewną przemianę, został zmodyfikowany, ale co do istoty jest z tamtym tożsamy.

Nowelizacja, o której mówimy, nowelizacja przyjęta przez Sejm idzie jeszcze dalej, bo oprócz kwestii związanej z zabezpieczeniem emerytalnym przewiduje, tak jak referowała pani dyrektor z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, jeszcze kilka bardzo istotnych udogodnień, zarówno dla działaczy opozycji antykomunistycznej, jak i kombatantów okresu wojennego, czyli tych, przypomnę, walczących z bronią w ręku. Otóż, po pierwsze, tak jak to było referowane, będziemy mogli jako Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych dawać pomoc pieniężną 2 razy w roku, a nie, tak jak dotychczas, jednorazowo. Podniesione zostały kryteria dochodowe, które sprawiają, że o taką pomoc można się starać. Zrównane zostały prawa działaczy opozycji antykomunistycznej z prawami kombatantów, jeśli chodzi o kolejną sprawę. No,

w przypadku kombatantów to jest zapis, można powiedzieć, w jakimś sensie martwy, ale działanie otrzymali, tak jak oni, możliwość skorzystania z dodatkowych dni urlopu wypoczynkowego, jeżeli pozostają jeszcze w stosunku pracy.

Najistotniejsza zmiana, szczegółowo już referowana, dotyczy zabezpieczenia emerytalnego. Kiedy walczyli o Polskę, to z tego tytułu przeżywali represje i wtedy nie były odprowadzane za nich składki członkowskie, przez co mają niższe zabezpieczenie emerytalne. Teraz sprawiedliwości stanie się zadość i ich emerytury będą zapewne wyższe.

Ta nowelizacja porządkuje jeszcze inną kwestię, o której pani dyrektor wspominała, mianowicie porządkuje w tej ustawie rekompensacyjnej pewne kwestie dla Sybiraków. Otóż przyjęta w zeszłym roku ustawa, dzięki której już są wypłacane odszkodowania jednorazowe dla Sybiraków, w pierwotnym brzmieniu obejmowała lata 1936–1956. Tymczasem my mamy odnotowanych ponad 1 tysiąc przypadków osób – rzecz dotyczy oczywiście osób żyjących – które wróciły z zesłania nie w 1956 r., tylko później, w roku 1957, w roku 1958, nawet w latach sześćdziesiątych. Gdyby obowiązywały dotychczasowe przepisy, byłiby oni poszkodowani ponownie, bo nie dość, że wrócili grubo po październiku 1956 r., to jeszcze tym samym za pobyt po tym okresie nie otrzymaliby odszkodowania.

A zatem ten projekt poselski, tak jak mówię, porządkuje wiele spraw, jest kolejną odsłoną w zrównywaniu uprawnień działaczy opozycji antykomunistycznej z uprawnieniami kombatantów okresu wojennego. Jest dobrze przyjmowany przez środowisko i przede wszystkim to mnie cieszy, zresztą w dużej mierze projekt niejako wyszedł ze środowiska. Porządkuje też pewne kwestie, które przy okazji zostały tu wprowadzone, a na które zwróciłem uwagę.

A na zakończenie mojego wystąpienia powiem tylko państwu, jak rzecz wygląda w liczbach, jeśli można tak powiedzieć. Otóż osób, które mają potwierdzony status działacza opozycji antykomunistycznej, czyli przeszły całą tę procedurę, związaną również z procesem autolustracji itd., jest na tę chwilę, to są dane z wczoraj, 14 tysięcy 517. W tym gronie oczywiście nie wszystkie są osobami, które osiągnęły wiek emerytalny, ale wcześniej czy później te przepisy będą się do nich również stosowały. Tak więc, tak jak mówię, nie jest to grupa liczna, jest to

w jakimś sensie grupa elitarna. Według naszych szacunków i szacunków Instytutu Pamięci Narodowej zapewne status działacza docelowo będzie posiadało mniej więcej 25–30 tysięcy osób.

Powiem jeszcze o jednej rzeczy, już zupełnie na zakończenie. Według danych, które mamy z ZUS, z tej nowelizacji, która wprowadziła świadczenie wyrównawcze do emerytury, tak aby ona nie była niższa niż 2 tysiące 400 zł, skończyła się do stycznia 2021 r. 2 tysiące 800 osób. Mówię o tym dlatego, żeby też uzmysłowić skalę zjawiska, że aż tyle, chociaż i tylko tyle, w tym gronie 14 tysięcy miało emerytury niższe niż 2 tysiące 400 zł. Według danych, które posiadamy, średnia wyrównawcza tej emerytury wynosiła 684 zł i 56 gr.

Jeszcze raz powiem, bardzo serdecznie dziękując panu przewodniczącemu za zaproszenie, dziękując obecnym przedstawicielom środowiska działaczy opozycji antykomunistycznej, że bardzo gorąco jako Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, czyli instytucja rządowa, której podopiecznymi są działacze, popieramy ten projekt i uważamy, że będzie on kolejnym krokiem w przywracaniu godności ludziom walczącym o naszą niepodległość. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Ja chcę tylko o jednym powiedzieć, ale byłbym zobowiązany, gdyby to, co powiem, nie zostało potraktowane jako wywołanie do głosu. Ja chciałbym podziękować za kontakt w trakcie tych prac panu Jarosławowi Maciejowi Goliżewskiemu, który i do pani przewodniczącej Magdaleny Kochan, i do mnie dzwonił, wielokrotnie o tym rozmawialiśmy. Dziękuję za te rozmowy, bo myślę, że dla nas były one rzeczą bardzo cenną. Ale będę również wdzięczny, jeśli pan Maciej uzna, że nie jest to zaproszenie do zabrania głosu, abyśmy mogli bardziej sprawnie procedować.

W takim razie uznaję, że zakończyliśmy wypowiedzi, jeśli chodzi o stronę środowiska kombatanckiego i instytucji zainteresowanych.

Przechodzimy do dyskusji wśród państwa senatorów. Proszę o zgłoszenia.

Pani przewodnicząca, senator Magdalena Kochan. Proszę bardzo.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący.

Ja dołączę do podziękowań, bo rzadko się zdarza, szkoda, ale naprawdę rzadko się zdarza, że współpraca ze współautorami zapisów jest tak dobra i tak owocna. Tu ukłony dla pana Goliżewskiego, pana prof. Siemiątkowskiego, pana dr. Zorbasa. Nie miałam okazji rozmawiać z panem Stallem, ale jestem przekonana, że panowie byliście w stałym kontakcie, dlatego przekazywane na bieżąco informacje posłużyły do sprawnego przeprowadzenia części zapisów ustawy, o której dzisiaj mówimy, przez Senat. Myślę o tej części, która powoduje inne przeliczenie kwoty, bardziej sprawiedliwe i godne, dla osób, które mają status osoby represjonowanej lub działacza antykomunistycznego, podniesienie kwoty, która jest podstawą do wyliczenia emerytury. To bardzo ważne.

To, nad czym ubolewam, powiem szczerze, to fakt, że część innych zapisów prezentowanych dzisiaj w tej ustawie, zapewne bardzo potrzebnych środowisku, niebudzących żadnych kontrowersji, aczkolwiek budzących kilka pytań, które zadam na koniec... Bo można było już we wrześniu ubiegłego roku, roku 2020 właściwie zakończyć sprawę innego przeliczania emerytur, gdyby nie – i mówię to naprawdę z przykrością – pewna małostkowość w rozstrzygnięciu autorstwa zapisów ustawy. Senat przeprowadził to pod koniec lipca ubiegłego roku i we wrześniu można było zakończyć sprawę innego naliczania, naliczania wyższej podstawy, która służyła do naliczania emerytur działaczom antykomunistycznym, i oni byłiby już beneficjentami zapisów tej ustawy od co najmniej pół roku. Szkoda, tego czasu szkoda.

Cóż? Jest tak, jak jest. W związku z tym mówimy o dzisiejszych zapisach, które w 2 kwestiach budzą moje wątpliwości. Po pierwsze, bardzo się cieszę, że pan przewodniczący przejął propozycje poprawek Biura Legislacyjnego, bo to jest istotne. Ale jest jeszcze sprawa związana z wyrównywaniem wysokości emerytur do 2 tysięcy 400 zł, jak to jest zapisane w ustawie, bo jest już nowelizacja przepisów i trzeba to podnieść do 2 tysięcy 450 zł. Trzeba to zrobić, a to oznacza kolejne opóźnienie wprowadzania zapisów tej ustawy. Ona ma zacząć obowiązywać, wejść w życie z dniem 1 czerwca 2021 r. To

oznacza, że będziemy bardzo zabiegać o szybkie przeprowadzenie poprawek, które muszą w tym układzie wyjść z Senatu i przejść przez Sejm. I to jest zadanie strony rządowej. Ja chciałabym prosić o państwa deklarację, czy będziecie za tym jako rząd, choć oczywiście na ustawodawcę teoretycznie wpływu państwo nie macie, niemniej jednak sposób prowadzenia rozmów z panią marszałek, żeby szybko przeprowadzić te zmiany, te poprawki przez Sejm, ma istotne znaczenie dla terminu i wejścia w życie tych zmian. Stąd prosba o deklarację w tej kwestii.

I druga sprawa. Czy my nie powinniśmy w inny sposób niż ten, który jest tu proponowany, zapisywać kwot, które podlegają wyrównaniu? Bo jeśli będzie tak, że za rok okaże się, że kwota nie wynosi już 2 tysiące 450 zł, a wynosi 2 tysiące 550 zł, 2 tysiące 501 zł czy 2 tysiące 459 zł, to czy nie będziemy musieli dokonywać zmian ustawowych, żeby te kwoty dostosować do życia, wprowadzić do nowelizacji? Skoro coś poprawiamy, to jest czas, żeby to poprawić w taki sposób, który na stałe zwiąże wysokość wyrównania z ogłaszaną kwotą, obowiązującą w danym roku. Tak więc proponuję się nad tym zastanowić, żebyśmy potem nie musieli zmieniać ustaw. Możemy zaproponować wyjście, które po prostu będzie uniwersalne.

Kolejna rzecz, która budzi moje spore wątpliwości, to fakt, że nie Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, a samorządy będą pokrywały ewentualne koszty pobytu kombatantów i osób represjonowanych lub o statusie działacza opozycji antykomunistycznej czy koszty utrzymania ich w domu pomocy społecznej. Sami państwo wiecie, że to jest środowisko, z przykrością to mówię, którego nam nie przybywa. To są ludzie, myślę o kombatantach, myślę o Sybirakach, którzy się starzeją i którzy odchodzą. W związku z tym zapytam, czy naprawdę powinny to pokrywać samorządy. Czy nie powinniśmy jako państwo czuć się odpowiedzialni za te osoby i w budżecie urzędu do spraw kombatantów uwzględnić tych kwot, tak aby nie obciążały one samorządu, tylko państwo jako osobę prawną, która odpowiada w całości za swoich kombatantów, wszystko jedno, czy walczących w II wojnie światowej, czy walczących o wolną ojczyznę? Czy nie powinniśmy się czuć odpowiedzialni i zapewnić kwoty na koszty ich pobytu w domach pomocy społecznej, których to domów nie powinno nam przybywać,

bo powinniśmy mówić o deinstytucjonalizacji takiej pomocy, ale wszędzie, gdzie taka samotna osoba potrzebowałaby naszego wsparcia, ponosilibyśmy odpowiedzialność za taki pobyt, także finansową? Do tego prowadzi moja poprawka, którą chcę złożyć, bo i tak będziemy musieli przeprowadzać poprawki przez Sejm w związku ze zmianą kwot, o których mówimy, i w związku z precyzyjniejszym zapisem, tak aby nikogo nie pominąć na skutek wadliwości zapisów. Ja nie mam treści tej poprawki, tu miałabym prośbę do pani legislator, pani mecenas, ale bardzo proszę o wsparcie, tak aby koszt pobytu osób represjonowanych i kombatantów w domach pomocy społecznej był pokrywany z budżetu urzędu kombatantów.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Jeszcze tylko 1 pytanie, Pani Senator.

(*Senator Magdalena Kochan: Tak?*)

Ponieważ w ustawie o pomocy społecznej, w tej zmianie dotyczącej art. 64b mamy nie tylko kombatantów i osoby będące ofiarami represji wojennych... przepraszam, działaczy opozycji antykomunistycznej...

(*Senator Magdalena Kochan: Tak.*)

...ale mamy też członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość...

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Absolutnie tak, obydwa te środowiska powinny być utrzymywane z budżetu państwa, z budżetu urzędu kombatantów.

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Iwona Kozera-Rytel: Urzędu do Spraw Kombatantów...*)

Tak, z budżetu urzędu, obydwa te środowiska.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL**

Dobrze. Być może ta poprawka będzie wymagała jeszcze modyfikacji jakiegoś innego przepisu.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Jasne. Dlatego prosba o wsparcie merytoryczne i na pewno tę poprawkę chcę zgłosić. To chyba wszystko.

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Dobrze. Ja...)

Jeszcze takie pytanie, pytanie do pani z ministerstwa.

Chodzi mi o to, że w ustawie, którą proponowałam w imieniu Senatu Wysokiemu Sejmowi, przeliczanie kapitału początkowego odbywało się nie na wniosek, tylko z mocy ustawy. Państwo w swoich propozycjach mówicie o tym, że każda osoba zainteresowana podwyższeniem kwoty, czyli uznaniem za czas pracy okresu represji politycznych czy więzienia, uznaniem za czas pracy z wynagrodzeniem w wysokości średniej krajowej przypadającej na ten okres, musi złożyć wniosek. Wymagacie wniosku, który ma spełnić określone warunki formalne. Czy nie uważacie państwo, że każda osoba, która taki status już ma, nie powinna składać wniosku, tylko powinno się jej dokonywać przeliczenia tej emerytury z mocy ustawy? To jest bardziej pytanie niż propozycja poprawki, ale w zależności od tego, co pani dyrektor odpowie, albo złożę poprawkę, albo jej nie złożę. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze. To teraz tak, moja propozycja jest następująca. Proponuję, żeby pani jeszcze nie odpowiadała na pytanie pani senator Magdaleny Kochan, w ten sposób damy też czas pani legislator na opracowanie stosownej poprawki.

Proszę kolejnych państwa senatorów, jeśli są chętni, o zabranie głosu. To jest właśnie ten moment. Proszę bardzo.

Czy jest ktoś chętny? Pytam, bo my tu z panią przewodniczącą jesteśmy jedynymi osobami na sali.

Nikt się nie zgłasza, tak? W takim razie, skoro nikt się nie zgłasza, zamykam możliwość zabierania głosu przez państwa senatorów.

Proszę teraz przedstawicieli... Momencik. Pozwolimy, aby pani przewodnicząca Magdalena Kochan skonsultowała się z panią mecenas.

(Senator Magdalena Kochan: Czy mogę, Panie Przewodniczący?)

Sekundkę, musimy zaprowadzić trochę porządku.

Zwracam się do pana dr. Kostrzewy-Zorbasa: czy to naprawdę jest konieczne, żeby pan zabrał głos? Jeżeli tak, to krótko. Potem pani przewodnicząca Kochan, potem przedstawiciel ministerstwa.

Proszę bardzo.

**PAN
GRZEGORZ KOSTRZEWA-ZORBAS**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

W stylu Senatu amerykańskiego zajmę tylko sekundę.

Chciałbym, korzystając z obecności pana ministra Kasprzyka, szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, podziękować także jemu za wielki pozytywny wkład w naszą sprawę, przez wielkie S, a wśród osób, w imieniu których dziękuję, chciałbym wymienić także społecznego doradcę, profesora prawa, który nam bardzo pomógł, pana prof. Tomasza Siemiątkowskiego. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze. Bardzo treściwie, przyznaję.

Pani przewodnicząca Magdalena Kochan. Proszę bardzo.

**SENATOR
MAGDALENA KOCHAN**

Po konsultacjach z panią mecenas wycofam poprawkę dotyczącą pokrywania kosztów pobytu osób w domach pomocy społecznej. Dopracujemy ją w sensie legislacyjnym i złożę ją na posiedzeniu plenarnym. Chciałam skrócić troszkę tę drogę, żeby nie powodować zwoływania kolejnego posiedzenia komisji, która miałaby ją przyjąć, ale jeśli jest...

(Przewodniczący Jan Filip Libicki: Ale legislacyjnie, myślę, będzie łatwiej i będzie więcej czasu...)

Tak, legislacyjnie będzie łatwiej. To tylko tyle. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze. Ja rozumiem, bo chciałbym się zorientować co do poprawek, że mamy tak naprawdę 2 poprawki czysto legislacyjne.

Czy jest potrzeba, Pani Przewodnicząca, aby ministerstwo odpowiadało?

(Senator Magdalena Kochan: Jest, jest, bardzo chcę usłyszeć odpowiedź.)

Dobrze.

To bardzo proszę.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH
W MINISTERSTWIE RODZINY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ
ANNA ULEWSKA-MARCINIAK**

Szanowna Pani Przewodnicząca!

Na pierwsze pytanie odpowiem, że resortowi zależy na jak najszybszym uchwaleniu ustawy, mogę to zadeklarować.

(Senator Magdalena Kochan: Gdyby pani zechciała przybliżyć mikrofon...)

Resortowi zależy na jak najszybszym uchwaleniu ustawy. To odnośnie do pierwszego pytania.

(Senator Magdalena Kochan: Dobrze. Dziękuję.)

To odpowiedź na pierwsze pytanie.

(Senator Magdalena Kochan: A drugie...)

Będzie automatyzacja. Ta waloryzacja będzie się odbywała automatycznie. Mówię o tej kwocie 2 tysięcy 400 zł, która teraz wzrasta do 2 tysięcy 450 zł. To będzie waloryzowane automatycznie, tak że tu nie ma obawy, nie trzeba będzie nic zmieniać, wprowadzać zmian do ustawy. Będzie się to odbywało automatycznie na...

(Senator Magdalena Kochan: Czyli gdy podniesiemy kwotę 2 tysięcy 450 zł do kwoty 2 tysięcy 500 zł, to już automatycznie będzie...)

Tak.

(Senator Magdalena Kochan: Okej. I jeszcze to pytanie dotyczące wniosku.)

Tutaj odbywa się to zgodnie z taką generalną zasadą w systemie ubezpieczeń społecznych, czyli na wniosek. Tak więc wszystkie świadczenia wypłacane są po prostu na wniosek i...

(Senator Magdalena Kochan: Czyli to jest system. Dziękuję.)

Tak, to jest system, system, do którego się dostosowujemy. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Rozumiem.

Dziękuję ministerstwu.

Zamykamy etap dyskusji.

Przechodzimy do wniosku...

(Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk: Przepraszam bardzo, Panie Przewodniczący, czy ja bym mógł jeszcze w związku z tym pytaniem pani senator Kochan...)

Proszę bardzo, ale ja będę bardzo restrykcyjny, jeśli chodzi o czas, więc proszę, żeby pan był zdyscyplinowany.

Proszę bardzo.

**SZEF URZĘDU
DO SPRAW KOMBATANTÓW I OSÓB
REPRESJONOWANYCH
JAN JÓZEF KASPRZYK**

Tak jest, Panie Przewodniczący.

To jest tylko jedna generalna uwaga dotycząca tych wniosków. Otóż, Szanowna Pani Senator, ja mówiłem to też na posiedzeniu Sejmu, organy emerytalno-rentowe, w tym ZUS, nie mają wiedzy, dopóki wniosek nie zostaje złożony, że dana osoba ma status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej, stąd potrzeba złożenia wniosku do organu wydaje się oczywista.

(Senator Magdalena Kochan: No, polemizowałabym, ale zostawmy to.)

**PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI**

Dobrze. Bardzo dziękuję.

Zamykam etap dyskusji w sposób bezwzględny.

Teraz przechodzimy do kwestii legislacyjnych. Mamy do przegłosowania 2 poprawki. Czy głosujemy nad nimi osobno, czy razem, łącznie?

(Głos z sali: Nie, osobno.)

Osobno, tak?

To proszę, Pani Mecenasa, aby każdą poprawkę jeszcze raz króciutko przed głosowaniem pani objaśniła.

Poprawka pierwsza.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.
Pierwsza poprawka, dotycząca art. 1 pkt 2, w art. 10a w ust. 1 wyrazy „2400 zł” zastępuje się wyrazami „2450 zł”.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Dobrze. Przypominam, że obie te poprawki zyskały akceptację przedstawicieli ministerstwa.

Poddaję poprawkę opisaną przez panią mecenasa pod głosowanie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Na sali 2 senatorów za.

Kto jest przeciw?

Na sali nikt.

Kto się wstrzymał?

Na sali nikt.

Proszę o dołączenie wyników głosowania senatorów obradujących zdalnie i podanie wyniku.

(*Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Głosowało 9 senatorów i wszyscy byli za przyjęciem tej poprawki.*)

Łącznie głosowało 9 senatorów, czyli nasze 2 i 7 zdalnie dało 9 głosów za. Nie było głosów przeciwnych i nikt się nie wstrzymał.

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Proszę o prezentację poprawki drugiej.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
IWONA KOZERA-RYTEL

Poprawka druga, dotycząca art. 13: w art. 13 wyrazy „przed dniem wejścia w życie niniejszej

ustawy” zastępuje się wyrazami „przed dniem 1 czerwca 2021 r.”.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

Proszę w takim razie o przystąpienie do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki?

Na sali 2 głosy za.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę do dodanie głosów oddanych zdalnie i podanie całkowitego wyniku.

(*Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Tak jak poprzednio, wszyscy, 9 głosów za przyjęciem poprawki.*)

Jednogłośnie, 9 głosów za przyjęciem poprawki.

Teraz cała ustawa.

Kto z państwa jest za przyjęciem całej ustawy?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę do dodanie głosów oddanych zdalnie i podanie wyniku.

(*Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: Jednogłośnie, 9 głosów za przyjęciem ustawy z poprawkami.*)

9 głosów za przyjęciem ustawy z poprawkami.

Ustawa została przyjęta.

Czy pani senator Kochan jest zainteresowana byciem sprawozdawcą?

(*Senator Magdalena Kochan: Tak. Dziękuję.*)

Tak?

(*Senator Magdalena Kochan: Tak.*)

Rozumiem, że nie ma głosów sprzeciwu. Dziękuję.

Zamykamy punkt pierwszy.

Dziękuję przedstawicielom ministerstwa i pani mecenasa.

Przechodzimy do punktu drugiego: sprawy różne.

W punkcie drugim, dotyczącym spraw różnych, ja pozwolę sobie krótko przedstawić ideę konkursu „List do Taty”, ponieważ pośród członków naszej komisji są osoby, które brały już

udział w jego organizacji, są senatorowie, którzy, że tak powiem, włączyli się w ten konkurs, i są senatorowie, dla których to jest po raz pierwszy. Dlatego pozwolę sobie krótko przedstawić ideę tego konkursu.

Gościom dziękujemy, oczywiście, gościom dziękujemy, chyba że chcą posłuchać, nie jest to nic tajnego, więc proszę bardzo.

Otóż myśmy... Proszę mi powiedzieć, od którego to jest roku?

(Starszy Sekretarz Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej Sławomir Legat: To już 11 lat, czyli od 2009 r., nie, nie, od 2010 r.)

Od 2010 r., co 2 lata, pod patronatem senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz pod patronatem marszałka Senatu i rzecznika praw dziecka odbywa się senacki konkurs „List do Taty”. Jest on wzorowany na przedsięwzięciu amerykańskim. Idea konkursu narodziła się w amerykańskim Senacie, kiedy to jedna z organizacji pozarządowych zaproponowała amerykańskim senatorom, aby w swoich okręgach wyborczych zwrócili się do szkół, do dyrekcji szkół, nauczycieli, a poprzez nich do uczniów o to, aby uczniowie wystąpili w otwartym konkursie literackim, którego przedmiotem będą listy pisane do rodziców i te listy będą brały udział w konkursie. Myśmy jako polski Senat 11 lat temu ten pomysł podkradli amerykańskiemu Senatowi i co 2 lata odbywa się ten konkurs.

Wygląda to tak, że jeśli senator zgłasza chęć udziału w tym konkursie, to otrzymuje wszystkie materiały wraz z regulaminem, z informacjami, w jaki sposób można brać udział w tym konkursie. Zwraca się wtedy do szkół podstawowych, to jest konkurs skierowany do uczniów klas IV i V, należy po prostu zaprosić szkołę do udziału w konkursie. Jeśli szkoła wyraża zainteresowanie, to uczniowie, którzy chodzą do tej szkoły, piszą takie listy. Listy ze wszystkich szkół z okręgu wyborczego senatora wpływają na adres biura senatorskiego. Następnie senator powołuje stosowną kapitułę i wybiera laureatów. W zależności od liczby... W moim przypadku tych laureatów było zawsze 10. W każdym razie istota polega na tym, aby wyłonić zwycięzcę, który następnie wraz ze swoim senatorem, wraz ze swoim nauczycielem i najlepiej ze swoim ojcem przyjeżdża do Warszawy na koszt Senatu. Tutaj odbywa się finał. Zwykle jest tak, że aktor znany np. z różnych seriali czyta te listy, wśród atrakcji jest zwiedzanie Centrum Nauki Kopernik,

zwiedzanie Senatu, jest obiad i stosowne upominki.

Zachęcam tych z państwa, którzy brali już udział w tym konkursie, zachęcam oczywiście też tych państwa senatorów, choć myślę, że macie państwo własne doświadczenia i nie trzeba was przekonywać, którzy jeszcze nie brali w nim udziału. Serdecznie do tego zachęcam, ponieważ mogę powiedzieć, że te listy, przychodzi ich zwykle sto kilkadziesiąt na adres biura senatorskiego, to jest naprawdę niezwykle wzruszająca lektura, a gdy autorem listu jest dziecko, które straciło swojego ojca, to naprawdę trudno o większy wyciskacz łez. Do tej pory rekordem, a było to w poprzedniej edycji, było zgłoszenie się 35 senatorów. Chcielibyśmy, aby w tej kadencji zgłosiło się ich więcej. Tak że serdecznie do tego zachęcam.

Stosowna informacja wraz z materiałami pojawi się przed najbliższym posiedzeniem Senatu, które zaczyna się 24 marca. Ponieważ konkurs jest pod auspicjami naszej komisji, stosowne zaproszenie dla państwa senatorów do udziału w tym konkursie podpisujemy jako prezydium tej komisji, czyli pani przewodnicząca Magdalena Kochan, pan senator Ryszard Majer, który, mam nadzieję, dojedzie i będzie mógł je podpisać – albo sobie jakoś inaczej poradzimy, to już jest kwestia sekretariatu – i ja. W każdym razie chciałbym bardzo gorąco zachęcić państwa senatorów do udziału w tej inicjatywie, bo myślę, że w dzisiejszych czasach danie młodym ludziom możliwości wyrażenia swoich uczuć i emocji do swoich ojców jest rzeczą niezwykle cenną i wartościową. Tyle z mojej strony. Serdecznie zachęcam.

A jeśli w punkcie zawierającym sprawy różne są jeszcze jakieś kwestie, to proszę bardzo.

Senator Dunin.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Panie Senatorze, mamy jakieś problemy techniczne, zdaje się.

(Senator Magdalena Kochan: Może nie włączył mikrofonu...)

Proszę włączyć mikrofon.

**SENATOR
ARTUR DUNIN**

O, już jestem.

Panie Senatorze! Panie Przewodniczący!

Jeżeli mógłbym prosić... Bo ja z dzieciakami współpracowałem jako poseł, robiłem podobne rzeczy. Ja bardzo bym prosił pana przewodniczącego i kłaniam się nisko, tu zwracam się do sekretariatu, żebyście przesłali mi państwo na moją skrzynkę e-mailową wszystkie materiały związane z tym konkursem. Ja myślę, że to jest pierwsza deklaracja i pada ona z mojej strony. Ja bardzo chętnie wezmę w tym udział.

PRZEWODNICZĄCY
JAN FILIP LIBICKI

To nie jest pierwsza deklaracja, bo myśmy z panią przewodniczącą już się zadeklarowali...

(Wesołość na sali)

(Senator Artur Dunin: To w takim razie przyłączam się...)

Tak tylko dla porządku chciałem powiedzieć, że to nie jest tak, że jest pan pierwszy.

Dobrze. Ponieważ sytuacja jest specyficzna, pandemiczna, ja się zobowiązałem

– i rzeczywiście to zrobię – że do każdego z państwa senatorów osobiście zadzwonię. Najpierw zgłosi się grupa, która, jak rozumiem, z automatu się zgłosi, bo chce, a potem do reszty państwa senatorów ja pozwolę sobie zadzwonić i zachęcić do udziału. A ponieważ nie wszyscy przyjeżdżamy na posiedzenia Senatu, oczywiście stosowne materiały dotrą też drogą e-mailową.

Chcę powiedzieć jeszcze jedną rzecz. Otóż w związku z sytuacją pandemiczną zastanawiamy się nad tym, w jaki sposób przeprowadzić ten finał. Ponieważ to jest kwestia dopiero września tego roku, mamy jeszcze sporo czasu, żeby się nad tym zastanowić. Bierzymy pod uwagę różne warianty, w tym wariant finału zdalnego, ale to będzie zależało od tego, jak się będzie rozwijała sytuacja.

Czy są jeszcze jakieś głosy ze strony państwa senatorów? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

W takim razie zamykam pięćdziesiąte drugie posiedzenie senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej.

Bardzo państwu dziękuję.

(Koniec posiedzenia o godzinie 13 minut 27)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy